

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АПЕЛАЦИОНИ СУД БРЧКО ДИСТРИКТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Број: 097-0-Су-16-000250
Брчко, 01.04.2016. године

На сједници Грађанско-привредно-управног одјељења Апелационог суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине одржаној дана 01.04.2016. године, а у складу са закључцима Панела из грађанске области одржаног дана 29.10.2015. године донесени су

ОРИЈЕНТАЦИОНИ КРИТЕРИЈИ за утврђивање правичне накнаде нематеријалне штете

Ови оријентациони критерији имају за циљ да се уједначи примјена члана 200. и члана 201. преузетог Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78). Оријентациони критерији не представљају формулу која аутоматизмом служи за израчунавање правичне новчане накнаде, него треба цијенити све околности конкретног случаја.

ФИЗИЧКИ БОЛОВИ

Оријентациони критерији и износ за утврђивање висине накнаде за физичке болове (по данима):

Јаки болови	оријентационо	70,00 КМ
Средњи болови	оријентационо	40,00 КМ
Слаби болови	оријентационо	10,00 КМ

Код утврђивања износа накнаде треба имати на уму да су трајање и јачина физичких болова два нарочито важна елемента за досуђивање правичне новчане накнаде, али суд мора водити рачуна и о другим околностима случаја.

При томе, нелагодности у току лијечења (нпр. краћа несвјестица, хоспитализација, везаност за кревет, разне врсте имобилизација и фиксација, рентгенско снимање, број операција, инфузија, трансфузија, ињекције, превијање рана, одстрањење шавова, употреба инвалидских колица, боловање, посјеђивање амбуланте, физиотерапија, трајање рехабилитационог поступка и сл.) које трпи оштећени разматрају се у оквиру накнаде за физички бол.

Када ће и под којим условима поједина од наведених нелагодности прерасти у какав други самостални облик нематеријалне штете (нпр. душевни

болови због смањења животне активности) треба цијенити узимајући у обзир све околности случаја.

Нематеријална штета која се у одређеном облику трајно или трајније испољава представља једну штету, па се одређује један износ накнаде узимајући у обзир трајање те штете до доношења пресуде и њено трајање у будућности.

Накнаду за будућу нематеријалну штету суд може досудити у смислу члана 200. Закона о облигационим односима и кад се штетне последице у психи оштећеника још нису испољиле ако је извјесно да ће те последице настати у будућности.

СТРАХ

Веома јаког интензитета	оријентационо	70,00 КМ по дану
Јаког интензитета	оријентационо	60,00 КМ по дану
Средњег интензитета	оријентационо	30,00 КМ по дану
Слабог интензитета		5,00 КМ по дану

Висина накнаде штете у већим или мањим износима у односу на горе постављене вриједности одређује се као и код физичких болова, односно по члану 200. ЗОО, имајући у виду и све остале околности конкретног случаја.

Правична новчана накнада за претрпљени страх досуђује се ако околности случаја, а нарочито трајање и јачина страха, то оправдавају.

ДУШЕВНИ БОЛОВИ ЗБОГ СМАЊЕЊА ЖИВОТНЕ АКТИВНОСТИ

- до 30%	оријентационо	5.000,00 КМ за сваких 10%
- до 50%	оријентационо	6.000,00 КМ за сваких 10%
- преко 50%	оријентационо	7.000,00 КМ за сваких 10%

Корекција накнаде могућа је према обиму и тежини утврђених трајних последица, а као додатне критерије, треба цијенити животну доб, занимање оштећеног и слично.

Овај облик штете је у правилу трајног карактера, али новчана накнада се може досудити и код смањења животне активности привремено, ако је јачег интензитета и дужег трајања, али ако то посебне околности оправдавају.

ДУШЕВНИ БОЛОВИ ЗБОГ НАРУЖЕНОСТИ

- за лакше степене наружености који се налазе на граници естетског оштећења и то у случају да се исти налази на веома видном дијелу тијела и да се лако уочава оријентационо 2.000,00 КМ
- за средње облике наружености, имајући у виду године живота, пол и локалитет оштећења оријентационо 4.000,00 КМ
- за јаке облике наружености који изазивају жаљење околине оријентационо 6.000,00 КМ
- за најтеже облике наружености (слѣпоћа, губитак екстремитета, измјену физиономије оштећеног због изузетно великих ожилјака и сл.) оријентационо 9.000,00 КМ

Корекција накнаде могућа је зависно од животне доби, занимања оштећеног, локације повреде и сл. Пол оштећеног, сам по себи, не утиче на висину накнаде по овом основу.

ДУШЕВНИ БОЛОВИ ЗБОГ СМРТИ БЛИСКОГ СРОДНИКА

(брачни и ванбрачни партнер/супружник, дијете, губитак плода, родитељи, браћа и сестре)

- За случај смрти брачног и ванбрачног партнера/супружника и дјетета оријентационо 20.000,00 КМ
- За случај губитка плода родитељима /зависно од старости плода и ев. губитка репродуктивне способности/ оријентационо од 7.000,00 до 20.000,00 КМ
- За случај смрти родитеља оријентационо 20.000,00 КМ
- За случај смрти брата или сестре оријентационо 7.000,00 КМ

Правична новчана накнада за душевне болове дјетета због смрти родитеља представља накнаду како за бол изазвану самим сазнањем за смрт, тако и за све касније болове које дијете трпи због губитка родитеља – љубави, његе и пажње коју би му родитељ пружао, па припада дјетету које због узраста није могло осјетити бол због саме смрти родитеља, јер је у питању накнада за јединствени облик нематеријалне штете.

ДУШЕВНИ БОЛОВИ ЗБОГ НАРОЧИТО ТЕШКОГ ИНВАЛИДИТЕТА БЛИСКЕ ОСОБЕ

- брачном другу, дјечи, родитељима
и ванбрачном другу ако је постојала
трајнија заједница живота оријентационо
8.000,00 КМ
- браћи и сестрама под условом да је
постојала трајнија заједница живота
прије и у вријеме настанка тешког инвалидитета оријентационо
6.000,00 КМ
- у изузетно тешким случајевима (за случај
нарочито тешког инвалидитета јединог дјетета
повреда двоје дјеце и слично) оријентационо
15.000,00 КМ

НАКНАДА ШТЕТЕ ЗБОГ НЕОПРАВДАНЕ ОСУДЕ ИЛИ НЕОСНОВАНОГ ЛИШЕЊА СЛОБОДЕ (ПРИТВАРАЊА) И ИЗРЕЧЕНИХ МЈЕРА ЗАБРАНЕ

оријентационо 100,00 КМ по дану

Код оцјене висине накнаде проузроковане нематеријалне штете због неоправдане осуде или неоснованог лишења слобода (притварања), у правилу, као основни параметар треба узети вријеме проведено на издржавању затворске казне, односно вријеме проведено у притвору и то на начин да се оријентационо за један дан досуђује 100,00 КМ (аналогно замјенској новчаној казни за један дан затвора/притвора), с тим да на висину накнаде штете (односно на то да ли ће иста бити одмјерена испод или изнад износа од 100,00 КМ и колико испод/изнад) утичу и све друге околности случаја (нпр. кривично дјело које је оштећеном стављено на терет, ранију осуђиваност, друштвени статус у заједници прије и после издржавања лишења слобода, утицај лишења слобода на здравствено стање, околности везане за породицу и слично).

Предсједник
Грађанско-привредно-управног одјељења

Ружа Глигоревих